

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Ενότητα: Στοχοθετικό μοντέλο ανάπτυξης Αναλυτικού Προγράμματος και διδασκαλίας - Μοντέλο Διαδικασίας: σύγκριση

Διδάσκων: Κατσαρού Ελένη

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται στην άδεια χρήσης **Creative Commons** και ειδικότερα ***Αναφορά – Μη εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγο Έργο 3.0 Ελλάδα*** (***Attribution – Non Commercial – Non-derivatives 3.0 Greece***)

[ή επιλογή ενός άλλου από τους έξι συνδυασμούς]

[και αντικατάσταση λογότυπου άδειας όπου αυτό έχει μπει (σελ. 1, σελ. 2 και τελευταία)]

- Εξαιρείται από την ως άνω άδεια υλικό που περιλαμβάνεται στις διαφάνειες του μαθήματος, και υπόκειται σε άλλου τύπου άδεια χρήσης. Η άδεια χρήσης στην οποία υπόκειται το υλικό αυτό αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στοχοθετικό Μοντέλο
Σχεδιασμού Α.Π.

VS

Μοντέλο Διαδικασίας
στην Ανάπτυξη Α.Π.

Στοχοθετικό μοντέλο σχεδιασμού Αναλυτικών Προγραμμάτων

- ΑΠ – **curricula** = **κλειστά** συστήματα «σχεδιασμού, οργάνωσης και ελέγχου» της γνώσης με δυνατότητα ελέγχου ως προς το παραγόμενο **προϊόν**.
- Ανάγκη για επιστημονική και συστηματική προσέγγιση του σχεδιασμού και της ανάπτυξης ΑΠ στα πλαίσια του θετικισμού.
- Δεκαετίες 1960-1970 Η.Π.Α. και σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες: Hilda Taba.

Κοινωνικές συνθήκες σχεδιασμού στοχοθετικών ΑΠ

- Ταχύτατες κοινωνικές μεταβολές στη μεταπολεμική αμερικανική κοινωνία.
- Ανάπτυξη της τεχνολογίας και υποταγή της στους στόχους της καπιταλιστικής υποταγής.
- Αναγκαιότητα ύπαρξης εκπαιδευμένου εργατικού δυναμικού.
- Ανάγκη ύπαρξης ενιαίων κριτηρίων αξιολόγησης για την καλύτερη δυνατή επιλογή.
- Γενικότερο αίτημα για συστηματικότερο έλεγχο της εκπαίδευσης.

Απάντηση στα υλοκεντρικά ΑΠ

- ΑΠ = μια δεσμίδα περιεχομένων, με δεδομένη αδιαμφισβήτητη αξία, τόσο στο επίπεδο των γνώσεων που πρέπει να μεταδοθούν όσο και των ιδεών ή των αντιλήψεων που οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να ενστερνιστούν.
- *«περίγραμμα της διδακτέας ύλης, είτε για κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης, είτε για έναν κύκλο σπουδών ενός συγκεκριμένου επιστημονικού πεδίου, ή ολόκληρη σειρά και περιεχόμενο μαθημάτων από πολλούς κύκλους σπουδών»* (Saylor, Alexander & Lewis, 1981).

Χαρακτηριστικά στοχοθετικών ΑΠ

- Αντικειμενικές κωδικοποιήσεις στόχων, περιεχομένων, μεθόδων και τρόπων αξιολόγησης.
- Κατάστρωση λεπτομερών σχεδίων μαθημάτων.
- Αντικειμενισμός και ποσοτικοποίηση.
- Βασικό κριτήριο για την επιλογή των διδακτικών περιεχομένων και των μεθόδων είναι η αποτελεσματικότητά τους ως προς την επίτευξη των προκαθορισμένων στόχων.

Χαρακτηριστικά στοχοθετικών ΑΠ

- Οι διδακτικές μέθοδοι δεν έχουν κανένα φιλοσοφικό ή ηθικό υπόβαθρο ούτε συνδέονται με εκπαιδευτικά ιδεώδη και γενικούς εκπαιδευτικούς σκοπούς. Μόνο μέσα για την επίτευξη προκαθορισμένων στόχων.
- Εργαλειακή αντίληψη για τη διδασκαλία – αποτελεσματικότητα.
- Διευκόλυνση της αντικειμενικοποίησης της αξιολόγησης
- Συνολική αξιολόγηση, όχι διαμορφωτική.

Η έννοια των εκπαιδευτικών σκοπών

- Γενικές κατευθυντήριες γραμμές. Απορρέουν από τους γενικότερους σκοπούς της εκπαίδευσης, οι οποίοι συμπυκνώνουν πολλά πλαίσια αναφοράς: φιλοσοφία της εκπαίδευσης, εκπαιδ. Θεωρία, εκπαιδευτική πολιτική....
- Οι εκπαιδευτικοί σκοποί είναι ιστορικο-κοινωνικά και πολιτικά διαμορφωμένες έννοιες. Αντανακλούν κοινωνικές ανάγκες και αξίες.
- Υψηλός βαθμός γενίκευσης.

- Οι εκπαιδευτικοί απέναντι στους εκπαιδευτικούς στόχους. Θα μπορούσαν οι εκπαιδευτικοί να διδάσκουν σύμφωνα με αυτούς;
- Σκοπός της γλωσσικής διδασκαλίας είναι να κατακτήσουν οι μαθητές το βασικό όργανο επικοινωνίας της γλωσσικής τους κοινότητας, ώστε να αναπτυχθούν διανοητικά και συναισθηματικά. Να συνειδητοποιήσουν τη σημασία του λόγου για τη συμμετοχή στην κοινωνική ζωή, ώστε είτε ως πομποί είτε ως δέκτες του λόγου να μετέχουν στα κοινά ως ελεύθεροι δημοκρατικοί πολίτες με κριτική και υπεύθυνη στάση. Να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα δομικά και γραμματικά στοιχεία της νεοελληνικής γλώσσας στον προτασιακό και κειμενικό λόγο, ώστε να κατανοούν και να αιτιολογούν και τις τυχόν παρεκκλίσεις ή ανατροπές των παραπάνω στοιχείων. Να εκτιμήσουν, επίσης, τη σημασία της γλώσσας ως βασικού φορέα της έκφρασης και του πολιτισμού κάθε λαού.

Η έννοια των διδακτικών / μαθησιακών στόχων

- Στα στοχοθετικά ΑΠ ορίζονται συγκεκριμένοι ή ειδικοί σκοποί που προσδιορίζουν με συγκεκριμένα, παρατηρήσιμα και μετρήσιμα στοιχεία τη μορφή της συμπεριφοράς που πρέπει να κατακτήσουν οι μαθητές: π.χ. όχι να κατανοήσει την προσωπικότητα του ήρωα, αλλά να μπορεί να εντοπίζει τα ρήματα που παρουσιάζουν τη μετάβαση του ήρωα από την ήρεμη κατάσταση στην περιπέτεια.

Κρίσιμο ερώτημα

- Κατά πόσο οι ποιότητες της σκέψης μπορούν να διαμορφώνονται με ποσοτικά βήματα;
- Κατά πόσο οι γενικοί εκπαιδευτικοί σκοποί (που ανάγονται σε εκπαιδευτικά ιδεώδη, δηλ. σε αξιακά ή ιδεολογικά νοηματοδοτημένες εικόνες του ανθρώπου και της κοινωνίας) μπορούν να υπηρετηθούν από μια επιστημολογία που ορίζεται από την αξιολογική της ουδετερότητα, όπως ο θετικισμός;

ΑΠ με μορφή Curriculum

- Υποστήριξη προς τον εκπαιδευτικό που παρέχει το Curriculum + πιο ελεύθερες επιλογές που του παρείχε το παλιό ΑΠ.
- Ρόλος του εκπαιδευτικού.
- ΑΠ στην Ελλάδα 1998 κ.ε.

Ελληνικό ΔΕΠΠΣ 2003

ΤΑΞΗ Α΄

Στόχοι	Θεματικές Ενότητες	Ενδεικτικές Δραστηριότητες ¹
<i>1η Ενότητα: Προφορικός και γραπτός λόγος</i>		
Ο μαθητής επιδιώκεται: Να αρχίσει να συνειδητοποιεί τους παράγοντες της επικοινωνίας: ποιος μιλάει / γράφει, σε ποιον, για ποιο σκοπό, με ποιο θέμα, πού, πότε	Γνωρίσματα του προφορικού και του γραπτού λόγου στην επικοινωνία.	Ο μαθητής ακούει / διαβάζει από όλα τα γνωστικά αντικείμενα και από άλλες πηγές μια ποικιλία κειμένων και προσδιορίζει τους παράγοντες επικοινωνίας.
Να αντιληφθεί τη σημασία των διάφορων κωδίκων για την επικοινωνία και τον ιδιαίτερο ρόλο του γλωσσικού κώδικα.	Διάφοροι κώδικες επικοινωνίας – Σήματα.	Συνειδητοποιεί με κατάλληλα παραδείγματα και εικόνες την ποικιλία των κωδίκων επικοινωνίας (Κ.Ο.Κ., νοηματική γλώσσα, κώδικας διαφήμισης, γλώσσα μαθηματικών, κινησιολογικός κώδικας κ.λπ.).
Να συνειδητοποιήσει τους παράγοντες της επικοινωνίας στο γραπτό λόγο.	Ιδιαιτερότητες της γραπτής επικοινωνίας.	Μελετά διάφορα κείμενα και εντοπίζει τον πομπό και το δέκτη, το σκοπό για τον οποίο γράφτηκε το κείμενο κτλ.
Να κατανοήσει ότι υπάρχουν διάφορα σημασιολογικά είδη προτάσεων που χρησιμοποιούνται	Απλή πρόταση: καταφατικές / αρνητικές /	Εντοπίζει τις χρήσεις των διάφορων ειδών προτάσεων σε σχέση με τις περιστάσεις και την πραγματολογική τους αξία (π.χ. ερώτηση: παράκληση, προσφορά, ειρωνεία

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

- Το ΑΠ ως προϊόν. Κλειστότητα ΑΠ
- Τυποποίηση της διδασκαλίας.
- Διδασκαλία = μια προκαθορισμένη, προδιαγεγραμμένη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται πιστά στην προοπτική της παραγωγής ενός συγκεκριμένου προϊόντος.
- Έλεγχος με στόχο την ταύτιση του επίσημο ΑΠ, του επιδιωκόμενου, του εφαρμοζόμενου και του κατακτηθέντος.

Δεκαετίες '70-'80

- Οι συνέπειες είναι πια σαφείς: η πολιτεία αποσκοπεί στο να επηρεάσει το σχολικό πρόγραμμα. Συγκεντρωτισμός.
- Δημιουργούνται εξειδικευμένοι ρόλοι: φορείς σχεδιασμού ΑΠ, αξιολογητές ΑΠ.
- Η επαγγελματική ευθύνη και αυτονομία του εκπαιδευτικού περιορίζονται.
Αποεπαγγελματοποίηση της διδασκαλίας.

Κριτική - Θετική

- Η πρώτη συστηματική επιστημονική πρόταση οργάνωσης του ΑΠ και της διδασκαλίας.
- Σημαντική βοήθεια στον εκπαιδευτικό, έναν προσανατολισμό στη διδασκαλία.
- Η ακριβής και σαφής διατύπωση των στόχων αποτελεί διευκόλυνση στην επίτευξή τους για τους μαθητές.
- Αντικειμενική αξιολόγηση.

Κριτική - Αρνητική

- Δασκαλοκεντρικό μοντέλο.
- Έκπτωση του ρόλου του μαθητή
- Έκπτωση του ρόλου του εκπαιδευτικού
- Δεν υπολογίζονται τα παράπλευρα οφέλη της διδασκαλίας / τα απρόσμενα / τα μακροπρόθεσμα
- Διδακτική πράξη= μηχανική και μονοδιάστατη, βιομηχανοποιημένη μάθηση με κύριο έργο τη μέτρηση της επίδοσης των μαθητών.
- Επιφυλάξεις ως προς την ποιότητα της μάθησης.
- Εκπαίδευση = το μέσο για την επίτευξη ενός στόχου

Μη-στοχοθετικά μοντέλα

- Εκτός από τα υλοκεντρικά ΑΠ
- Το μοντέλο των μελλοντικών καταστάσεων (Robinson): ειδικοί προσδιορίζουν τις καταστάσεις στις οποίες θα ζήσουν στο μέλλον οι μαθητές και τις σχετικές απαιτούμενες δεξιότητες.
- Το μοντέλο της πολιτισμικής ανάλυσης (Lawton): Το ΑΠ είναι μια επιλογή από τον πολιτισμό: από σκοπούς και αξίες, από κοινωνιολογικές απόψεις για την αλλαγή της κοινωνίας και από ψυχολογικές θεωρίες.
- Το Μοντέλο Διαδικασίας (δεκ. '70 Αγγλία, Stenhouse).

Το Μοντέλο Διαδικασίας (Μ.Δ.)

- Το στοχοθετικό μοντέλο θεωρείται αντιεκπαιδευτικό.
- Η εκπαίδευση = η βοήθεια που πρέπει να προσφέρουμε στο μαθητή για να αναπτύξει συγκεκριμένες νοητικές και γνωστικές ικανότητες.
- Γνώση = σύστημα δομών που υποστηρίζει τη δημιουργική και κριτική σκέψη. Περισσότερο το μέσο παρά το αποτέλεσμα της σκέψης. Σημαντικότερο να εισάγονται οι μαθητές σε διάφορους τρόπους σκέψης παρά να μαθαίνουν συγκεκριμένα πράγματα.

Δομή Μ.Δ.

- Κεντρική έννοια: η εκπαιδευτική διαδικασία. Περιλαμβάνει δραστηριότητες με εσωτερική αξία. Σημαντικό δεν είναι μόνο το αποτέλεσμα, αλλά και ίδια η δράση / αλληλόδραση στην τάξη.
- Σκοποί: υπάρχουν, γενικοί και αδροί.
Κατανόηση, κριτική σκέψη...
- Κριτήρια επιλογής δραστηριοτήτων: η εσωτερική αξία: επίλυση προβλημάτων μέσω διερεύνησης και ανακάλυψης, μεταφορά μάθησης σε άλλες περιοχές, δημιουργικότητα...

Αρχές διαδικασίας

- Να ενθαρρύνει τους μαθητές να σκέφτονται
- Να αξιοποιεί δημιουργικά το λάθος
- Να διδάσκει μια μεθοδολογία έρευνας όπου οι μαθητές να ψάχνουν στοιχεία για να απαντούν σε ερωτήσεις που ήδη έχουν θέσει και να χρησιμοποιούν το πλαίσιο που αναπτύχθηκε στην τάξη εφαρμόζοντας τους σε νέες περιοχές
- Να αναπτύσσει τη συνεργασία και τη συλλογικότητα
- Να αντιστοιχεί στις διανοητικές δυνατότητες των μαθητών και στα ενδιαφέροντά τους
- Να αναθέτει στους μαθητές ενεργούς ρόλους κατά τη μάθηση
- Να υλοποιείται με ποικιλία διδακτικών δραστηριοτήτων
- Να είναι ευχάριστη στους μαθητές
- Να προκαλεί διάλογο στην τάξη.

- Περιεχόμενο = τα είδη των καταστάσεων / οι συνθήκες διευκόλυνσης που οργανώνονται στην τάξη για να αναπτυχθούν οι φυσικές δυνατότητες των μαθητών για κατανόηση. Το διδακτικό υλικό αποτελεί εστία προβληματισμού κι όχι το αντικείμενο της γνώσης.
- Οι μέθοδοι δεν προκαθορίζονται αλλά ορίζονται από τη διαδικασία. Είναι πάντως μέθοδοι διερευνητικές .
- Το ΑΠ ως **υποθετικό**.

ΑΠ σύμφωνα με το Μ.Δ.

- Το ΑΠ ορίζει ένα πλαίσιο αρχών, πληροφοριών, δεξιοτήτων και διαδικασιών το οποίο δεν σταθμίζεται αυστηρά.
- Οι διδάσκοντες έχουν την ευκαιρία να καλέσουν τους μαθητές τους να συμμετάσχουν σε εμπειρίες που έχουν προσωπικό νόημα για καθέναν από αυτούς.
- Η γνώση μέσα σε ένα τέτοιο πλαίσιο δεν είναι δεδομένη ή απόλυτη. Η σκέψη και η κρίση αποτελούν τη βάση των μαθησιακών εμπειριών.

Η έρευνα στα ΑΠ

«Όλα τα ΑΠ είναι υποθετικές υλοποιήσεις θέσεων σχετικών με τη φύση της γνώσης και τη φύση της διδασκαλίας και της μάθησης. Η λειτουργία της έρευνας και ανάπτυξης ΑΠ είναι να δημιουργήσει ΑΠ που να εκφράζουν ρητά τέτοιες θέσεις και να τις προτείνουν για αξιολόγηση στους διδάσκοντες. Τέτοια ΑΠ είναι μέσα για έκφραση ιδεών που ελέγχονται από τους διδάσκοντες στα εργαστήρια που ονομάζονται αίθουσες διδασκαλίας».

Αξιολόγηση

- Αξιολόγηση μάθησης: η μάθηση αξιολογείται από την ανάπτυξη διανοητικών δυνάμεων / ποιοτήτων και όχι από τη σύγκριση προκαθορισμένων και τελικών συμπεριφορών. Η ανάπτυξη των διανοητικών δυνάμεων μπορεί **να περιγραφεί** και να κριθεί, όχι να μετρηθεί. – Συνθετικές και διερευνητικές εργασίες και δοκίμια, όχι διαγωνίσματα.
- Η διδασκαλία αξιολογείται με κριτήρια που αναφέρονται στις συνθήκες που δίνουν στους μαθητές τη δυνατότητα να αναπτύξουν τις δυνατότητές τους. Αφορούν δηλαδή τις ευκαιρίες που παρέχουν στους μαθητές να αναπτύξουν τις φυσικές τους δυνάμεις.

Ρόλοι μαθητών & εκπαιδευτικών

- Στο επίκεντρο των διαδικασιών βρίσκεται ο μαθητής που σκέφτεται. Κατά τη διαδικασία ενδιαφέρει ο τρόπος με τον οποίο σκέφτεται κι όχι το ακριβές αποτέλεσμα της σκέψης του. Ο μαθητής εισχωρεί στις δομές της γνώσης και καλλιεργεί τις δικές του δυνατότητες.
- Ο εκπαιδευτικός είναι ειδικός (έχει ικανότητα ανακάλυψης και κατανόησης του γνωστικού αντικειμένου), αλλά ταυτόχρονα και μαθητευόμενος (διδάσκει μέσω ανακάλυψης / έρευνας κι όχι μέσω εισήγησης. Είναι κριτής, όχι βαθμολογητής. Κρίνει την ποιότητα διδασκαλίας και μάθησης.

Ενεργητικός ρόλος εκπαιδευτικού

Χρειάζεται να απαντήσει σε ερωτήματα:

- Πώς θα ξέρουμε ότι οι επιλογές γνώσης είναι χρήσιμες;
- Τι είναι χρήσιμη γνώση για τους μαθητές μου;
- Ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος οργάνωσης αυτής της γνώσης;

Αν θεωρήσουμε ότι σε αυτά τα ερωτήματα υπάρχει μία μόνο γενική απάντηση, μετασχηματίζουμε την εκπαίδευση σε διαδικασία παραγωγής όπου οι εκπαιδευτικοί χάνουν την επαγγελματική τους υπόσταση και γίνονται τεχνοκράτες που εφαρμόζουν οι συνταγές για να πετύχουν συγκεκριμένα αποτελέσματα.

- Πώς θα αποφευχθεί κάτι τέτοιο; Κίνημα εκπαιδευτικού-ερευνητή.

Θετική κριτική

- Επιδιώκονται υψηλοί εκπαιδευτικοί σκοποί, όπως η κατανόηση και όχι οι υψηλοί βαθμοί.
- Αναβάθμιση του ρόλου του μαθητή – γνήσια μαθητοκεντρικό.
- Επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού.
- Ευελιξία: δυνατότητες προσαρμογής / ουσιαστικά ανάπτυξης του ΑΠ σε επίπεδο σχολείου ή και τάξης.
- Το ΑΠ ξεφεύγει από τα χέρια των «ειδικών».

Αρνητική κριτική

- Προβλήματα στην αντικειμενικότητα της αξιολόγησης των μαθητών. Αντίκειται στην αμερικανική κίνηση των αντικειμενικών tests.
- Δυσκολίες στην αξιολόγηση της διδασκαλίας: Η διδασκαλία θεωρείται επιτυχημένη «όταν επιφέρει απρόβλεπτα αποτελέσματα στη συμπεριφορά των μαθητών».
- Ασάφεια και υποθετικός χαρακτήρας, ευελιξία.
- Συνιστά συγκεκριμένο μοντέλο ανάπτυξης ΑΠ;

Σύγκριση Μ.Δ. και στοχοθετικού μοντέλου

- Προϊόν / αποτέλεσμα – Διαδικασία
- Ο εκπαιδευτικός ως απόλυτος διαχειριστής της γνώσης – ως συνεργευνητής των μαθητών.
- Μαθητής σφουγγάρι – μαθητής ερευνητής.
- Ομογενοποίηση εθνικού επιπέδου – μικροεπίπεδο σχολείου ή τάξης.
- Σχεδιασμός ΑΠ – Ανάπτυξη ΑΠ

Εφαρμογές του Μ.Δ.

- Humanities Curriculum Project (HCP) – συντονιστής: L. Stenhouse. 1970-72
- Ford Teaching Project – συντονιστής: J. Elliott. 1973-74.
- Προγράμματα ταυτόχρονα: ανάπτυξης / αξιολόγησης ΑΠ και επιμόρφωσης εκπαιδευτικών.
- Συνεργασία Πανεπιστημίου (Univ. of East Anglia) και σχολείων.
- Τέλος: αρχές δεκαετίας του 1980.

Humanities Curriculum Project

- Κύριος άξονας / **βασικός σκοπός**: η ανάπτυξη της ικανότητας των μαθητών να κατανοούν τις κοινωνικές συνθήκες, τις ανθρώπινες πράξεις και τις αμφιλεγόμενες και συχνά αλληλοσυγκρουόμενες αξίες και απόψεις.
- **Αρχές διαδικασίας**: 1) η συζήτηση επίμαχων θεμάτων μέσα στην τάξη που θα κλιμακώνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να προστατεύεται η διαφοροποίηση των απόψεων, 2) η προώθηση τέτοιων συζητήσεων από τον εκπαιδευτικό ο οποίος θα τηρεί ουδέτερη στάση, 3) ο εκπαιδευτικός ως συντονιστής της συζήτησης έχει την ευθύνη για την εξασφάλιση της ποιοτικής μάθησης.

- **Διδακτικό περιεχόμενο:** καλές τέχνες, θρησκειολογία, ιστορία.
- **Θεματικές ενότητες:** πόλεμος, οικογένεια, φτώχεια, άνθρωπος και εργασία, νόμοι, ανθρώπινες σχέσεις.
- **Διδακτικό υλικό:** αποσπάσματα από τη λογοτεχνία, θεατρικά έργα και επιστημονικά άρθρα, αναφορές, διαφημίσεις, συνεντεύξεις.
- **Ρόλος εκπαιδευτικού:** 1) καθοδήγηση της διερεύνησης και διεύρυνση της αναζήτησης (όχι περιορισμός των απόψεων που αναπτύσσονται στην ομάδα),
2) συνοχή της αναζήτησης και της συζήτησης,
3) ποιοτική αξιολόγηση των μαθητών,
4) συνεχής έλεγχος για το αν η εργασία της ομάδας ανταποκρίνεται στις ανάγκες όλων των μελών της,
5) συντονισμός συζητήσεων.

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

